

У К Р А І Н А
О Д Е С Ь К А О Б Л А С Н А Р А Д А
П Р О Є К Т Р І Ш Е Н Н Я

**Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини, Кабінету Міністрів України
щодо встановлення соціальної рівності
серед осіб з інвалідністю з дитинства**

З метою забезпечення дотримання повноти прав і свобод осіб з інвалідністю з дитинства, керуючись статтею 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Схвалити текст звернення депутатів Одеської обласної ради до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Кабінету Міністрів України щодо встановлення соціальної рівності серед осіб з інвалідністю з дитинства (додається).
2. Надіслати вказане звернення до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Кабінету Міністрів України.

*Проект рішення підготовлено
юридичним управлінням апарату
обласної ради та внесено головою
обласної ради*

Додаток
до рішення обласної ради
від _____ 2021 року
№ _____ - VIII

ЗВЕРНЕННЯ

депутатів Одеської обласної ради до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Кабінету Міністрів України щодо встановлення соціальної рівності серед осіб з інвалідністю з дитинства

Інвалідність сьогодні є соціальним явищем. Проблема захисту осіб з інвалідністю у сучасних економічних умовах набуває особливого значення у зв'язку з постійним зростанням їх частки в загальній структурі населення.

Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для осіб з інвалідністю, які затверджені у грудні 1993 року Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН, передбачають рівні стартові можливості для всіх осіб незалежно від їхнього психофізичного розвитку, стану здоров'я, віку, статі, соціально-економічного статусу.

Виконуючи взяті на себе зобов'язання, Україна послідовно спрямовує свою соціальну політику на створення комплексу правових, економічних, психологічних, освітніх, медичних, реабілітаційних та інших заходів, основною метою яких є поліпшення або відтворення життєдіяльності, соціальної адаптації, повернення до повноцінного життя людей з обмеженими можливостями.

Важливим є те, що у формуванні та реалізації політики в сфері соціального захисту та реабілітації активну участь беруть самі особи з інвалідністю, їх громадські організації. Забезпечення надійного соціального захисту осіб з особливими потребами є одним з визначальних пріоритетів соціальної політики нашої держави. Турботливе, чуйне ставлення до них стає не тільки обов'язком держави, а й всього суспільства.

Результатом усвідомлення важливості та нагальності проблем осіб з інвалідністю стало розроблення та прийняття низки законів України. Не зважаючи на ухвалення важливих нормативно-правових актів, залишаються актуальними проблеми соціального захисту осіб з інвалідністю з дитинства, що потребують опрацювання та вжиття відповідних заходів реагування.

Відповідно до чинного законодавства України, якщо особа з інвалідністю з дитинства або дитина з інвалідністю має право на пенсію у зв'язку із втратою годувальника і державну соціальну допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю», ці виплати призначаються одночасно.

Враховуючи зазначене положення чинного законодавства, виникає соціальна нерівність між особами з інвалідністю з дитинства, що проживали у сім'ях та особами з інвалідністю з дитинства з числа дітей, позбавлених батьківського піклування.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» особи із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування - це особи, які були віднесені до дітей, позбавлених батьківського піклування, зокрема діти, розлучені із сім'єю, підкинуті діти, батьки яких невідомі, діти, від яких відмовилися батьки та безпритульні діти.

Головна особливість пенсії у зв'язку з втратою годувальника полягає в тому, що пенсійне забезпечення членів сім'ї залежить від права на пенсію годувальника. Смерть годувальника позбавляє сім'ю померлого доходів від його професійної діяльності. У цьому разі держава, виявляючи турботу та гуманність, надає допомогу сім'ї, яка через смерть годувальника втратила джерело засобів до існування.

З огляду на вищевикладене, для призначення пенсії у разі втрати годувальника необхідна наявність певного юридичного складу, до якого входить, зокрема юридичний факт втрати годувальника, тобто смерть, безвісна відсутність чи оголошення особи померлою, засвідчені у встановленому порядку уповноваженими органами чи судом та підтвердження наявності у годувальника на день смерті законодавчо визначеного страхового стажу. Проте особи з інвалідністю з дитинства з числа дітей, позбавлених батьківського піклування, зокрема діти, розлучені із сім'єю, підкинуті діти, батьки яких невідомі, діти, від яких відмовилися батьки та безпритульні діти, не мають можливості надати засвідчені у встановленому порядку уповноваженими органами чи судом довідки про смерть, безвісну відсутність чи оголошення батьків померлими, а також не володіють інформацією законодавчо визначеного страхового стажу батьків.

Отже, виникає соціальна нерівність між особами з інвалідністю з дитинства, що мають змогу отримувати додаткову допомогу від держави, зокрема пенсію у зв'язку з втратою годувальника, та особами з інвалідністю з дитинства, позбавленими такої можливості через скрутну ситуацію життя.

Враховуючи викладене, ми, депутати Одеської обласної ради, звертаємося до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Кабінету Міністрів України з проханням узгодження норм чинного законодавства щодо соціального захисту осіб з інвалідністю з метою запобігання колізіям і прогалинам законодавства та недопущення соціальної нерівності між особами з інвалідністю з дитинства.

Пояснювальна записка до проекту рішення Одеської обласної ради
**«Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини, Кабінету Міністрів України
щодо встановлення соціальної рівності серед осіб з інвалідністю з
дитинства»**

Інвалідність сьогодні є соціальним явищем. Проблема захисту осіб з інвалідністю у сучасних економічних умовах набуває особливого значення у зв'язку з постійним зростанням їх частки в загальній структурі населення.

Відповідно до статті 8 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» державне управління з питань забезпечення прав осіб з інвалідністю та їх соціальної захищеності здійснюється в межах повноважень центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування..

Забезпечення надійного соціального захисту осіб з особливими потребами є одним з визначальних пріоритетів соціальної політики нашої держави. Турботливе, чуйне ставлення до них стає не тільки обов'язком держави, а й всього суспільства.

Результатом усвідомлення важливості та нагальності проблем осіб з інвалідністю стало розроблення та прийняття низки законів України. Не зважаючи на ухвалення важливих нормативно-правових актів, залишаються актуальні проблеми соціального захисту осіб з інвалідністю з дитинства, що потребують опрацювання та вжиття відповідних заходів реагування.

Відповідно до чинного законодавства України, якщо особа з інвалідністю з дитинства або дитина з інвалідністю має право на пенсію у зв'язку з втратою годувальника і державну соціальну допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю», ці виплати призначаються одночасно.

Враховуючи зазначене положення чинного законодавства, виникає соціальна нерівність між особами з інвалідністю з дитинства, що проживали у сім'ях та особами з інвалідністю з дитинства з числа дітей, позбавлених батьківського піклування, що потребує узгодження норм чинного законодавства щодо соціального захисту осіб з інвалідністю з метою запобігання колізіям та прогалинам законодавства та недопущення соціальної нерівності між особами з інвалідністю з дитинства.

Начальник юридичного управління
апарату обласної ради

Роман ЛЕБЕДЄВ